

(باسى 13 - بەتتە)

ارناۋلى ستون 10 وسى زامانى اۋىل شارۋاشلىعى، اۋىل - قىستاق قۇرىلىسى يىنجەنەرباسى
01 جوعارى ولشەمدى ەگىنجاي <p>275مىليون مۇ جوعارى ولشەمدى ەگىنچايدى تىڭنان جاساۋ، مۇنىڭ بىشىدە جوعارى ۋىنەم-دى سۇ ۋەنەمدەپ سۇارلاتىن ەگىنجاي كولەمىن تىڭنان 60مىلليون مۇ ارتتىرۇ. شەمسى سول-ئۆستەك ۋەڭرىنىڭ 140مىليون مۇ قارا توپىراقتى جەردىن قورعاۋ سىياتىدا باپتاۋ.</p>
02 وسى زامانى تۇقىم شارۋاشلىعى <p>مەملەكەتتىڭ ەگىس داقىلدارى ساپالى تۇقىم بايلىغىنىڭ ۇزاق مەرزىمدىك قامباىىن، ساپالى تۇقىم بايلىغىنىڭ ورتا مەرزىمدىك قامبا تانايىن، جاينان، گانسۇ، سېچۇان قاتارلى مەملەكەت دا-رەجەلى تۇقىم جەتىلدىرۇ بازالارىنىڭ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، جىلۇڭجياڭ سويا بۇرشامى سياقتى وڭىرلىك سىياتتى تۇقىمداردى جەتىلدىرۇ بازالارىن قۇرۇ، مەملەكەتتىڭ مال، قۇس جانە سۇ وېنىدەرى ساپالى تۇقىم بايلىعى قامباسىن، تۇقىم قورعاۋ اڭگىىن (ۋوڭمىرىن)، گەن قام-باسىن تىڭنان قۇرۇ، كەڭەيتىپ قۇرۇ، مەملەكەت دارەجەلى مال، قۇس وزەكتى تۇقىم جەتىل-دىرۇ الاھى قۇرىلىسىن ىلگەرلەتۇ.</p>
03 اۋىل شارۋاشلىغىسىن ماشىنالاندىرۇ <p>ەگىس داقىلدارى ۋوندىرىسىنىڭ تۇتاس بارىسىن ماشىنالاندىرۇدان ۇلگى كورسەتەتىن 300اۋدان، قۇرىلغىلى اۋىل شارۋاشلىغى مەن كولەمدى باغمىشلىقتىڭ تۇتاس بارىسىن ماشىنالاند-دىرۇدان ۇلگى كورسەتەتىن 300اۋدان قۇرىپ، اۋىل شارۋاشلىق ماشىنالارمەن جەردى تەرەڭ قويىستۇ - تەڭسىتسۇدى جانە ادىرلى تاۋلى وڭىرلەردەڭى ەگىنچايلاردى ماشىنامەن باپ-تاۋعا ئىغعايلى ەگىنچايعا اينالدىرۇدى ىلگەرلەتۇ.</p>
04 حايۋاناتلاردا بولاتىن ىندەتتەردىن ساقتاۋ جانە ەگىس داقىلدارى دەرت- دەرىپەزدەرىن تىزگىندەۋ - وڭاۋ حايۋاناتلاردا بولاتىن ىندەتتەرگە بايلانستى مەملەكەتتىك سناق تاجىرىھانالارى مەن پاتو-گىنىكالىق باقىلاۋ - ولشۇ اۋماعى ورتالىغىنىڭ قۇرىلمىلار شارت - جاعايدىن چاقسارتۇ، مال شارۋاشلىق وڭىرلەرنىڭ حايۋاناتلاردا بولاتىن ىندەتتەردەن ساقتاۋ ارناۋلى قۇرىل-مىلاردى مەن نەگىزگى ساتىلاردىڭ حايۋاناتلارغا سالناتىن ۋاكسىينائى توڭازىتىپ ساقتاۋ قۇرىلمىلارىن چاقسارتۇ، حايۋاناتلاردا بولاتىن ىندەتتەردەن ساقتاۋ ۇشنى بەلگىلەنگەن وتكەلەكتەر مەن اۋىرپى ولگەن حايۋاناتلاردى زالانسىز داندىرىپ ئېىر چاقتى ەتۇ ورنىدا-رىن قۇرۇ. ەگىس داقىلدارى دەرت - دەرىپەزدەرنىڭ چاغدايدىن باقىلاۋ - ولشەۋ ورتالىغى مەن دەرت - دەرىپەزدەن شۇغىل ساقتاۋ - وڭاۋ ورتالىغىن، ەگىس دارىلەرنىڭ ھاۋىپ - قاتەرىن باقىلاۋ - تىزگىندەۋ ورتالىغىن دارەجەگە ئېولپ قۇرۇ. ورمان، ئشوپ دەرت - دەرىپەزدەرىنىن ساقتاۋ - وڭاۋ ورتالىغىن قۇرۇ.
05 اۋىل شارۋاشلىغىسىنىڭ كولەمدىك لاستانۇىن وڭاۋ <p>چاڭجياڭ، ھۇاڭخى سىياقتى ئۆيىندى اعارلاردىڭ ورتاسىنداعى سەزىمپال وڭىرلەردەن اۋىل شارۋاشلىغىنىڭ كولەمدىك لاستانۇىن جان - چاقتى وڭاۋدان ۇلگى كورسەتەتىن 200اۋدان قۇرۇ، مال، قۇس باغمىشلىغىنىداعى مالدىڭ دايرەىن، قۇستىڭ ساڭغىرىمىن بايلىققا اينالدىرىپ پايدالانۇدى ۇزدىكىسىز ىلگەرلەتۇ، سۇ وېنىدەرى باغمىشلىغىنىداعى نەگىزگى وڭىرلەردە با-عمىشلىقتان شقان قالدىق سۇدى وڭاۋدى ىلگەرلەتۇ.</p>
06 اۋىل شارۋاشلىق وېنىمدەرىن سۇيق ساقتاۋ چىلىسىندىك زات اينالمى قۇرىلغىلارى <p>اۋىل شارۋاشلىق وېنىمدەرىن سۇيق ساقتاۋ چىلىسىندىك زات اينالمى بازاسى بوينىشا مەملە-كەتتىك 30 تىرەكتى بازا، وڭىرلىك 70 تىرەكتى بازا قۇرۇ، ەگىنجاي باسىنداعى بازار قامباسىدا بالغىن ساقتاۋ قۇرىلمىلارنىڭ دارەجەسىن جوعارىلاتۇ، مال، قۇستى تۇراقتى ورنىدا سويىپ ما-نەرلەۋ زاۋودنىڭ توڭازىتىپ ساقتاۋ جانە تاسمىالداۋ قۇرىلمىلارىن وزگەرتۇ.</p>
07 اۋىل - قىستاق نەگىزدىك قۇرىلغىلارى <p>جەرەڭلىكتى چاغدايعا قاراي، تابىيىي قىستاققارغا اسفالت جول جەتكىزۇدى ىلگەرلەتەپ، قىستاق گرۇپپىالارىن تۇتامىتراتىن جانە قىستاق بىشىدەڭى تاس جول قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، اۋىل - قىستاققاردىڭ سۇ بايلىغىن جانە سۇ مەن قامداۋدى قامتاماسىز ەتۇ يىنجەنەربالىق قۇرىل-سىن ىلگەرلەتەپ، اۋىل - قىستاق ەلەكتىر تورايىنىڭ دارەجەسىن جوعارىلاتىپ جانە وزگەرتەپ، اۋىل - قىستاققاردىڭ كەڭ ارنالى توراپ دەڭگەڭى جوعارىلاتىپ، اينالمىن باسقارۇ - قورعاۋ-دى كۇشەيتۇ.</p>
08 اۋىل - قىستاققاردىڭ قونىستىق ورتاسىن وڭاۋ جانە وېنىڭ دەڭگەيىىن جوعارىلاتۇ <p>ەكونوميكاسى داھى الھاعان وڭىرلەردىڭ جانە تەڭىز دەڭگەيىنىن يېىك، سۇيق، سۇى تايشى وڭىرلەردىڭ اۋىل - قىستاققارىندىغى دارەھتخانلاردى وزگەرتۇدى تارتىيىپەن ىلگەرلەتۇ. 600اۋدان-نىڭ بۇكىل اۋدان بوينىشا قونىستىق ورتانى وڭاۋدى ىلگەرلەتۇنە قولداۋ كورسەتەپ، اۋىل - قىس-تاققاردىڭ نۇرمىستىق قۇقىر - قوقسىقتار مەن لاس سۇلاردى ئېىر چاقتى ەتۇ قۇرىلمىلارن قۇرۇ.</p>

جىيرما بەسىنشى تاراۋ
قالا مەن اۋىلدىڭ توعىسپالى دامۇ ئۆزىلىسى - مەحانيزىمىن اقاۋىسىز داندىرۇ

قالا مەن اۋىل ماڭىزدى فاككتورلارى تەڭ تۇرعدان الھاساتىن، قوس باععتا اينالمىعا نۇسەتىن ساياسات جۇيەسىن ورناتىپ جانە اقاۋسىزداندىرىپ، ماڭىزدى فاككتورلاردىڭ اۋىل - قىستاققا قاراي اناعۇرلىم كوپىرەك اعلىۋىن جەبەپ، اۋىل شارۋاشلىغى مەن اۋىل - قىستاقنىڭ دامۇ ومىرشەڭدىگىن ارتتىرۇ.

ئېرىنشى تاراۋشا اۋىل شارۋاشلىغى، اۋىل - قىستاق رەفورماسىن تەرەگدەتۇ
اۋىل - قىستاققاردىڭ نەگىزگى تيجارات ئۆزىمىن بەكەمدەپ، كەمەلدەندىرىپ، 2 - كە. زەكتى جەردى كوتەرمەگە الۇ مەرزىمى تولعانغان كەيىن تاغى 30 جىل ۇزارتۇ ساياساتىن تىپا-ناقتاندىرىپ، اۋىل - قىستاققاردىڭ كوتەرمەگە العان جەردى مەنشىكتەنۇ ۇقعىن، كوتەرمەگە الۇ ۇقعىن، تيجارات ۇقعىن اىپرۇ ئۆزىمىن كەمەلدەندىرىپ، تيجارات ۇقعىن اناعۇرلىم جاذ-داندىرۇ. ئتۇرلى فورماداعى ۇيلەسەمدى كولەمدەگى تيجاراتتى دامىتۇ، وتباسلىق ەگىس الاغى، دىقاندار سەلبەستىك كوپپەرتىۋى سىياقتى جاڭاشا اۋىل شارۋاشلىق تيجارات تۇلەالا رىن جەدەل جەتىلدىرىپ، اۋىل شارۋاشلىغىنىڭ ارنايىلانغان، قوعامدانغان قىزمەت وتەۋ جۇ-يەسىن اقاۋسىزداندىرىپ، ۇساق دىقان وتباسلارى مەن وسى زامانىغى اۋىل شارۋاشلىغىنىڭ وركانىكالى ۇشتاستىرلىۋىن سىكە اسىرۇ. اۋىل - قىستاققاردىڭ قورا - جايلىق جەر ئتۇزىبى رەفورماسىن ئۇيىندە سىناق ەتۇدى تەرەگدەتەپ، ۇيى - جەر ئېىر تۇلعالانغان قورا - جايلىق جەر ۇقعىن ايقىنداپ كۋاللىك بەرۇدى تەزەتەتەپ، قورا - جايلىق جەردىڭ مەنشىكتەنۇ ۇقعىن، تولمىدىلىق ۇقعىن، پايدالانۇ ۇقعىن اىپرۇدى جۇزەگە اسىرۇ فورماسى جونىندە نىزەندىس جاساۋ. اۋىل - قىستاققاردىڭ كوللەكتىۋ تيجارات سىياتىنداعى قۇرىلىسقا پايدالانلانتىن جەردى بازارعا سالۇ ئۆزىمىن اتقارۇى جوبىندە بەلسەنە نىزەندىس جاساۋ. اۋىل - قىستاق كوللەكتىۋىنىڭ دىقانداردىڭ ەركىتى بولۇى العى شارىتىندا، اقلى قايتىراپ ىلگىنەن قورا - جايلىق جەردى، كوللەكتىۋنىڭ الەۋمەتتىك يىڭلىكتىك قۇرىلىسقا پايدالانلانتىن بوس جاتقان جەردى زاڭ بوينىد-شا كوللەكتىۋنىڭ تيجارات سىياتىنداعى قۇرىلىسقا پايدالانلانتىن جەر رەتىندە بازارعا سالۇنا رۇقسات ەتۇ. جەر الۇداعى الەۋمەتتىك مۇددەنى تۇرقاقتىدىرۇ مەحانيزىم ورناتىپ، جەر الۇ كولەمىن تارايىتۇ. اۋىل - قىستاققاردىڭ كوللەكتىۋىتىك مال - مۇلك ۇقىى ئۆزىمى رەفورما-سىن تەرەگدەتەپ، مال - مۇلك ۇقعىنىدىق ۇقق پەن مىندەتتى كەمەلدەندىرۇ، تيجاراتتىق مال - مۇلىكتى كوللەكتىۋىتىك شارۋاشلىق ۇيىمدارىنىڭ مۇشەلەرنە دەيىن بولپ تىياناقتاندى-رىپ، جاڭاشا اۋىل - قىستاق كوللەكتىۋىتىك شارۋاشلىغىن دامىتۇ، زورايىتۇ. قىستاق دارەجەلى ۇيىمداردىڭ اۋىرئىپالىغىن شىنايى جەڭلەدتۇ. مەملەكەتتىڭ قالا مەن اۋىلدىڭ توعىسپالى دامۇ سىناق وڭىرلەرنىڭ، اۋىل - قىستاق رەفورماسى سىناق وڭىرلەرنىڭ ۇلگى كورسەتۇ، جەتەك-تەۋ رولىن ساۋلەنلەندىرۇ.

ەكىنشى تاراۋشا اۋىل شارۋاشلىغىنىڭ، اۋىل - قىستاققاردىڭ دامۇىنداعى ماڭىزدى فاككتورلار

قامتاماسىزداندىرۇدى كۇشەيتۇ

اۋىل شارۋاشلىغىندا، اۋىل - قىستاققا قوسلىم چاغىنداعى قامتاماسىزداندىرۇ ئۆزىمىن اقاۋسىزداندىرىپ، ورتالىق قازىنادان اۋدارىپ تولەۋ، جەردى وتكەرمەلەۋ كىرىسى، جەرىك-لىكتى ۇكىمەت زاىومى ارقىلى اۋىل شارۋاشلىغىندا، اۋىل - قىستاققا قولداۋ كورسەتۇ تەبىئىن ارتتىرۇ. اۋىل شارۋاشلىغىن قولداۋ، قورعاۋ ئۆزىمىن اقاۋسىزداندىرىپ، استىق وندىرەتىن

جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ خالىق شارۋاشلىغى مەن الەۋمەتتىك دامۇدىڭ 14 - بەسىجلىق پلانى

جانە 2035 - جىلعا دەيىنگى بولاشتىق نىسانا باعدارلاماسى

نەگىزگى وڭىرلەردىڭ مۇددەسىنە تولقپامتا تولەم بەرۇ مەحانيزىمىن كەمەلدەندىرىپ، جاڭاشا اۋىل شارۋاشلىغىنا قوسىمشا قاراجات بەرۇ ساياسات جۇيەسىن ورناتىپ، استىقتىڭ ەڭ تومەند-ىگى ساتىپ الۇ باعاسى ساياساتىن كەمەلدەندىرۇ. قامداۋ - ساتۇ كوپپەرتىۋى رەفورماسىن تە-رەگدەتۇ. اۋىل - قىستاققاردىڭ جەردەن پايدالانۇىن قامتاماسىزداندىرۇ مەحانيزىمىن كەمەل-دەندىرىپ، قۇرىلغىلى اۋىل شارۋاشلىغى مەن اۋىل - قىستاققارداغى شارۋاشلىقتىڭ دامۇىنا ۇيلەسەمدى پايدالانلانتىن جەر سۇرانمىن قامتاماسىزداندىرۇ. اۋىل - قىستاققارغا فىنانستىق قىزمەت وتەۋ جۇيەسىن اقاۋسىزداندىرىپ، اۋىل شارۋاشلىغىنا فىناتىن چاغىنان قولداۋ كورسەتۇگە جىگەرلەندىرۇ مەحانيزىمىن كەمەلدەندىرىپ، اۋىل - قىستاققاردىڭ مال - مۇلكىن كەپلىگە قويىپ قارجى قۇراۋ كولەمىن كەڭەيتىپ، اۋىل شارۋاشلىغىن قامسىزداندىرۇدى دامىتۇ. اۋىلعا بارىپ كا-سىپتەنىپ، شارۋاشلىق قۇرغانداردىڭ بۇرىنغى ۇز مەكەنىنە نەمەسە كاسپتەنىپ شارۋاشلىق قۇرغان جەردە نوپوسىن قوندىرۇىنا، سونداي- اق قاتىستى ۇقق - مۇددەدەن يىڭلىكتەنۇنە جول قويۇ، علمى - تەخنىكا قىزمەتكەرلەرنىڭ اۋىلعا بارىپ قوسىمشا مىندەت وتەپ، قوسىمشا ەڭبەكاقى الۇ جانە جۇمىس ورنىنان قول ۇزىپ شارۋاشلىق قۇرۇ ئۆزىمىن ورناتۇ.

جىيرما ىنشى تاراۋ كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ جەنستىكتەرىن بەكەمدەۋ - كەڭەيتۇ مەن اۋىل - قىستاقى كۆلدەندىرۇدىڭ ۇنىمدى ۇشتاستىرلىۋىن جۇزەگە اسىرۇ

اۋىل - قىستاققارداغى تومەن كىرىستىلەر مەن دامى الھاعان وڭىرلەردى سۇيەمەلدەۋ مە-حانيزىم ورناتىپ جانە كەمەلدەندىرىپ، نەگىزگى سۇيەمەلدەۋ ساياساتى مەن قازىنالىق قو-سىلم تەبىئىنىڭ جالبى تۇلعالىق ورنىقتىلغىن ساقناپ، كەدەيلىكتەن ارىلغان وڭىرلەردىڭ دامۇىن ۇزدىكىسىز ىلگەرلەتۇ.

ئېرىنشى تاراۋشا كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ جەتسىكتەرىن بەكەمدەۋ جانە يىپىككە جەتكىزۇ

”قالپاق ىنغانىمەن جاۋاپكەرىشلىكتى تاستاماۋ، قالپاق ىنغانىمەن ساياساتتى توقتاتپاۋ، قالپاق ىنغانىمەن كومەكتەسۇ - سۇيەمەلدەۋدى توقتاتپاۋ، قالپاق ىنغانىمەن باقىلاۋ - باس-قارۇدى توقتاتپاۋ“ تالايىن قاتاڭ تىياناقتاندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ جەتسىكتى-تەرىن بەكەمدەۋدىڭ، كەڭەيتۇدىڭ بايىندى مەحانيزىم ورناتۇ، اقاۋسىزداندىرۇ. قايتا كەدەي-لەشۇدىڭ الدىن الۇ تۇرعىسىنان اۋقىمدىق باقىلاۋ جانە دلەپ - مال سۇيەمەلدەۋ مەحانيزىمىن كەمەلدەندىرۇ، وڭاي قايتا كەدەيلەسكىندەرگە، كەدەيلەسكىندەرگە ۇنەملىك باقىلاۋ جۇر-گىزىپ، نەز بايقاۋ، ۇن قوسۇ مەحانيزىم ورناتىپ جانە كەمەلدەندىرىپ، ولاردى ساتىلار، تۇرلەر بوينىشا دەر كەزىندە سۇيەمەلدەۋ ساياساتى كولەمىنە ەنگىزۇ. اۋىل - قىستاققاردىڭ قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۇ جانە قۇتقارۇ - كومەكتەسۇ ئۆزىمىن كەمەلدەندىرىپ، اۋىل - قىستاققارداغى تومەن كىرىستىلەردى ۇنەملىك سۇيەمەلدەۋ مەحانيزىم اقاۋسىزداندىرۇ. كە-دەيلىكتەن ارىلغان وڭىرلەر جونىنەن قالا - اۋىلداردىڭ قۇرىلىسقا پايدالاناتىن جەرىن ارتتىرۇ - ازايىۋدى ۇشتاستىرۇدان قالغان رىكندى كورسەتكىشىن ولكە كولەمىندە ساۋدالاۋ ساياساتىن، ولكە ارالىق ساۋدانى رەتتەۋ - كەمەلدەندىرۇ ساياساتىن ۇزدىكىسىز اتقارۇ. كەدەيلەردى سۇ-يەمەلدەۋ نىساندارى قارجىسىن، مال - مۇلكىن باسقارۇ - باقىلاۋدى كۇشەيتىپ، ەرەكشە كا-سىپتىردىڭ بايىندى دامۇىن ىلگەرلەتۇ. جىلۇ اتاۋدىڭ ورنىنا جۇمىس تاۋىپ بەرۇ ئاسلىسن جايلىلاستىرىپ، كەدەيلەردى سول جەردە، چاقىن ماڭدا جۇمىستانۇعا جەتەكتەۋ. كەدەيلەردى قونىس اۋدارتىپ سۇيەمەلدەۋ بوينىشا كوشىرگەننىن كەيىنگى سۇيەمەلدەۋدى چالعاستى ويدى-عمداي سىتەپ، كولەمدى كوشىرىپ ورنالاستىرۇ وڭىرلەرنىڭ جاڭاشا قالا - قالاشقاندندىرۇ قۇرىلىسىن كۇشەيتۇ.

ەكىنشى تاراۋشا كەدەيلىكتەن ارىلغان وڭىرلەردىڭ جالبى تۇلعالىق دامۇ دەڭگەيىن جوعارىلاتۇ
كەدەيلىكتەن ارىلغان وڭىرلەردىڭ ەرەكشە ەڭتىشلىك، باغمىشلىق كاسىبن جوعارىلاتۇ ارەكتەن اقتارىپ، اۋىل شارۋاشلىق وىمىدەرىن ۇندىرۇ مەن ساتۇدى ۇشتاستىرۇ قىيىلنى كەڭ كولەمدە ورسەتتەپ، تۇنتىۋ جاعىمان كومەكتەسۇ - سۇيەمەلدەۋدى تەرەگدەتۇ، ۇلعايتۇ. باتىس بولسىك وڭىرلەرنىدەڭى كەدەيلىكتەن ارىلغان اۋدانلاردىڭ شىنىسەڭگى اۋىل - قىستاققاردى كۆلدەندىرۇدە ئۆيىندى سۇيەمەلدەنەتىن ئېىر توپ اۋدانعا شوغرلى قولداۋ كورسەتۇ، قازىنا، فىناتىس، جەر، دارىندى، نەگىزدىك قۇرىلغىلار، الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ چاقتىرانان شوغرلى قولداۋ كورسەتىپ، ولاردىڭ كەدەيلىكتەن ارلۇ جەتسىكتىكتەرىن جانە شىكى دامۇ قابىلەتىن بەكەمدەۋ. شەمسى، باتىس بولكىتەر سەلبەسۇ جانە سالالار بوينىشا كو-مەكتەسۇ، ورتالىقتاعى ورنىندار ئۆيىندى سۇيەمەلدەۋ، قوعامدىق كۇشتەر سۇيەمەلدەۋگە ات سالىسۇ مەحانيزىمنى تاباندى بولۇ جانە ونى كەمەلدەندىرىۋ، شەمسى، باتىس بولكىتەردىڭ سەلبەسۇ، جۇپ قۇراپ كومەكتەسۇ - سۇيەمەلدەۋ قاتىناسى مەن سۇيەمەلدەۋ ئاسلىسن رەتتەپ جانە ساپاللاندىرىپ، شارۋاشلىق سەلبەستىگى مەن ەڭبەك سەلبەستىگىن كۇشەيتۇ.

سەگىزىنشى ئېولىم جاڭاشا قالا - قالاشقاندندىرۇ سىترانەگياسىن كەمەلدەندىرىپ، قالا - قالاشقاندندىرۇدىڭ دامۇ ساپاسىن جوعارىلاتۇ

جۇڭخوشا ەرەكشەلىككە يە جاڭاشا قالا - قالاشقاندندىرۇ جولىمەن جۇرۇگە تاباندى بولپ، ادامدى وزەك تەكەن جاڭاشا قالا - قالاشقاندندىرۇ سىترانەگياسىن شىكەرلەي ىلگەرد-لىتەپ، قالالار شوغىرىن، ورتالىق قالالار شەڭبەرىن سۇيەنىش ەتىپ، ئىرى، ورتاشا، شاعىن قالالار مەن شاعىن قالا - قالاشقاندردىڭ سايكەستى قىپالداستىغىن، ەرەكشەلەنگەن دامۇىن جەبەپ، اناعۇرلىم كوپ خالىق بۇقاراسىن ونان ارى جوعارى ساپالى قالا تۇرمىسىنان يىڭلىكتەندىرۇ.

جىيرما جەتىنشى تاراۋ اۋىل شارۋاشلىغىنان اۋىسقان خالىقتىڭ قالا تۇرعىنىنا اينالۇىن نەزدەتۇ

زاپاس مولشەرىن الدىمەن ەسكەرۇگە، مولشەرىن ارتتىرۇعا جەتەكشىلىك ەتۇگە تاباندى بولپ، نوپوس ئۆزىمى رەفورماسى مەن قالا - قالاشقاندردىڭ نەگىزگى الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋىنىڭ تۇرقناپ تۇراتىن خالىقتى تولىق قاتمۇتىن ئېىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرلەتەپ، اۋىل شارۋاشلىغىنان اۋىسقان خالىقتىڭ قالا تۇرعىنىنا اينالۇىنداعى سايكەستى ساياسات جۇيە-سىن اقاۋسىزداندىرىپ، اۋىل شارۋاشلىغىنان اۋىسقان خالىقتىڭ قالاغا جايپاي توعىسۇىن جەدەل ىلگەرلەتۇ.

ئېرىنشى تاراۋشا نوپوسى ئۆزىمى رەفورماسىن تەرەگدەتۇ

ئىشارنا ەرەكشە ئىرى قالالاردان باسقا نوپوس قوندىرۇ شەكتەمسەن ەركىنە قويا بەرىپ نەمەسە كەڭەيتىپ، تۇرقناپ تۇراتىن جەرىنە نوپوسىن قوندىرۇ ئۆزىمىن سىناق رەتىد-دە اتقارۇ. قالا وڭىرىندە تۇرقناپ تۇراتىن خالىق سانى 3مىلليوننان تومەنگى قالالاردىڭ نوپوس قوندىرۇ شەكتەمسەن جايپاي كۇشەتن قالدىرىپ، سىرت جەرلەرگە سول جەردەڭى اۋىل شارۋاشلىغىنان اۋىسقان خالىق سانىنىڭ قالاغا كىرىپ نوپوس قوندىرۇ ىلشەمىمەن بىردەي مامىلە جاسالۇىنا كەپىلدىك ەتۇ. قالا وڭىرىندە تۇرقناپ تۇراتىن خالىق سانى 3مىلليوننان 5مىلليونغا دەيىنگى I تىپتەگى ئىرى قالالارعا نوپوس قوندىرۇ شارىتىران جايپاي جەڭىلەتۇ. قالا وڭىرىندە تۇرقناپ تۇراتىن خالىق سانى 5مىلليوننان اساتىن اسا ئومىر جىناۋ تۇرلەرىن ىقشامداپ، قوعامدىق قامسىزداندىرۇ اقسىن تاسىرۇ جىل شەگى مەن قالاا تۇرۇ جىل شەگى ئومىرىنىڭ نەگىزگى قامسىتىرمانى يەلەۋنە ئىسپاتىكەن تەتەپ، جىلدىق نوپوسقا قوندىرۇ سان شەكتەمسەن كۇشەتن قالدىرۇعا دەم بەرۇ. قونىستانۇ كۆل-گىن دانهكەر تەكەن، قونىستانۇ جىل شەگى قاتارلى شارىتاترىمەن بايىلانستىرىلغان نەگىزگى الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ مەحانيزىم اقاۋسىزداندىرۇ، جەرگىلىكتى ۇكىمەتتەردىڭ اناعۇرلىم كوپ نەگىزگى الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋمەن قامداۋىنا جانە جۇمىس ئېىتىرۇ جونىنەن قولايلا-

لىق جاراتۇىنا دەم بەرىپ، قونىستانۇ كۆالىگى بارلاردىڭ قالا - قالاشقاندردىڭ مىندەتتى وقۇ - اعارتۇ، تۇرغىن ۇيەىن قامتاماسىزداندىرۇ سىياقتى قىزمەت وتەۋىنەن ناقتى يىڭلىكتەنۇ دەڭگەيىن جوعارىلاتۇ.

ەكىنشى تاراۋشا اۋىل شارۋاشلىغىنان اۋىسقان خالىقتى قالا تۇرعىنىنا اينالدىرۇ مەحانيزىمىن اقاۋسىزداندىرۇ

قازىنادان اۋدارىپ تولەۋدى اۋىل شارۋاشلىغىنان اۋىسقان خالىقتى قالا تۇرعىنىنا اينال-دىرۇمەن بايىلانستىرۇداعى قاتىستى ساياساتلاردى كەمەلدەندىرۇ، تەڭگەرىلمەلى اۋدارىپ تولەۋ بولسىندەڭگى تۇراقتى خالىق سانىنا سىندىرىپ ەسەپتەۋ سالىستىرماسىن جوعارىلاتۇ، ور-تالىق قازىنادان قالا تۇرعىنىنا اينالدىرۇعا بەرىلەتىن سىلىق قارجىسىن ۇلەستىرۇدە، نەگىزد-نەن، ولكە اتتاپ نوپوسقا قوندىرىلاتىن جان سانىنا قاراي بەلگىلەۋ. قازىنالىق قۇرىلىس قار-جىسىنىڭ نوپوسقا قابىلداۋى ئېىر شاما كوپ بولغان قالالاردىڭ نەگىزدىك قۇرىلمىلارعا قارجى قوسۇىنا كومەك بەرۇ مەحانيزىم ورناتىپ، ورتالىقتىڭ مەجە سەسپ كولەمىندە قارجى قوسپ قولداۋ تەبىئىن ارتتىرۇ. قالا - قالاشىق قۇرىلىسىنا پايدالانلانتىن جەر جىلدىق كورسەتكىشىن ئېولۇ نەگىزىن رەتتەپ، اۋىل شارۋاشلىغىنان اۋىسقان خالىقتى نوپوسقا قابىلداۋ سانىمەن جانە قام-تاماسىزداندىرۇ سىياتتى تۇرغىن ۇيەىن قامداۋ كولەمىمەن بايىلانستىرۇ مەحانيزىم ورناتۇ. خالىق سانىنىڭ اعىلۇ اھالىياتىنا ساي، خالىق سانى قوسىلغان - كەمەيگەن وڭىرلەردىڭ وقىتۇشى، شىياگەر قاتارلى شتات سانىن بەلگىلەۋ مەن نەگىزگى الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ قۇرىلمىلارنىڭ ورنالاسۇىن رەتكە سالۇ. قالاغا كىرىپ نوپوسى قوندىرىلغان دىقاندلردىڭ اۋىل - قىستاقناعى جەرىن كوتەرمەگە الۇ ۇقعىن، قورا - جايلىق جەردەن پايدالانۇ ۇقعىن، كوللەكتىۋىتىك پايدا ئېولسى ۇقىمىن زاڭ بو-يىنشا قامتاماسىزداندىرۇ، اۋىل - قىستاققاردىڭ مال - مۇلك ۇقعىن اينالمىعا سالۇ بازارى جۇيە-سىن ورناتىپ، دىقاندلردىڭ ”ئۇش ۇقعىن“ بازارلاندىرۇ بوينىشا شەكىنىپ شەغۇ مەحانيزىمى مەن سايكەستى ساياساتتى اقاۋسىزداندىرۇ.

جىيرما سەگىزىنشى تاراۋ قالا - قالاشقاناۋ كىڭىستىگىنىڭ ورنالاسۇىن كەمەلدەندىرۇ

قالا شوغىرى مەن ورتالىق قالا شەڭبەرىن دامىتىپ جانە زورايىتىپ، ئىرى، ورتاشا، شاعىن قالالاردىڭ دامۇ بەتالىسى مەن قۇرىلىس تۇيىنىنە تۇرگە ئېولپ جەتەكشىلىك ەتىپ، تەعىندەي مەن سىرەكتىگى ۇيلەسەمدى، جۇمىس ئېولسى بوينىشا سەلبەستەن، فۇنكتىسياسى كەمەلدەنگەن قالا - قالاشقاندندىرۇ كەڭىستىك جۇيەسىن قالىبتاستىرۇ.

ئېرىنشى تاراۋشا قالال